

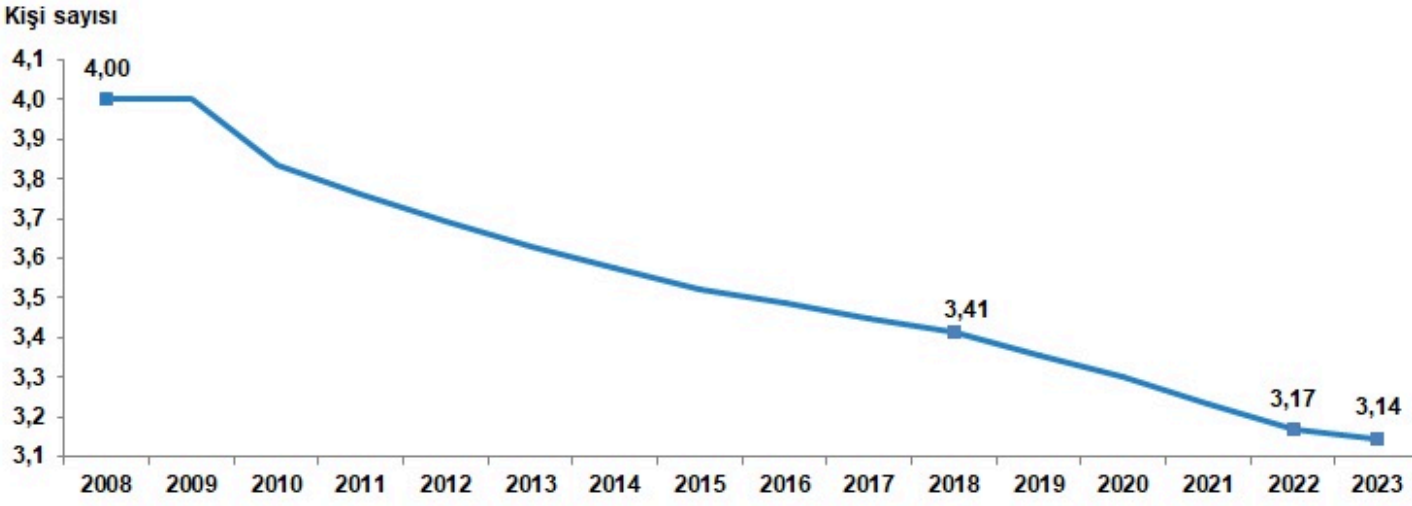

İstatistiklerle Aile, 2023

Ortalama hanehalkı büyüklüğü 3,14 oldu

Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçlarına göre, Türkiye’de 2008 yılında 4 kişi olan ortalama hanehalkı büyüklüğünün, azalma eğilimi göstererek 2023 yılında 3,14 kişiye düştüğü görüldü.

Yıllara göre ortalama hanehalkı büyüklüğü, 2008-2023

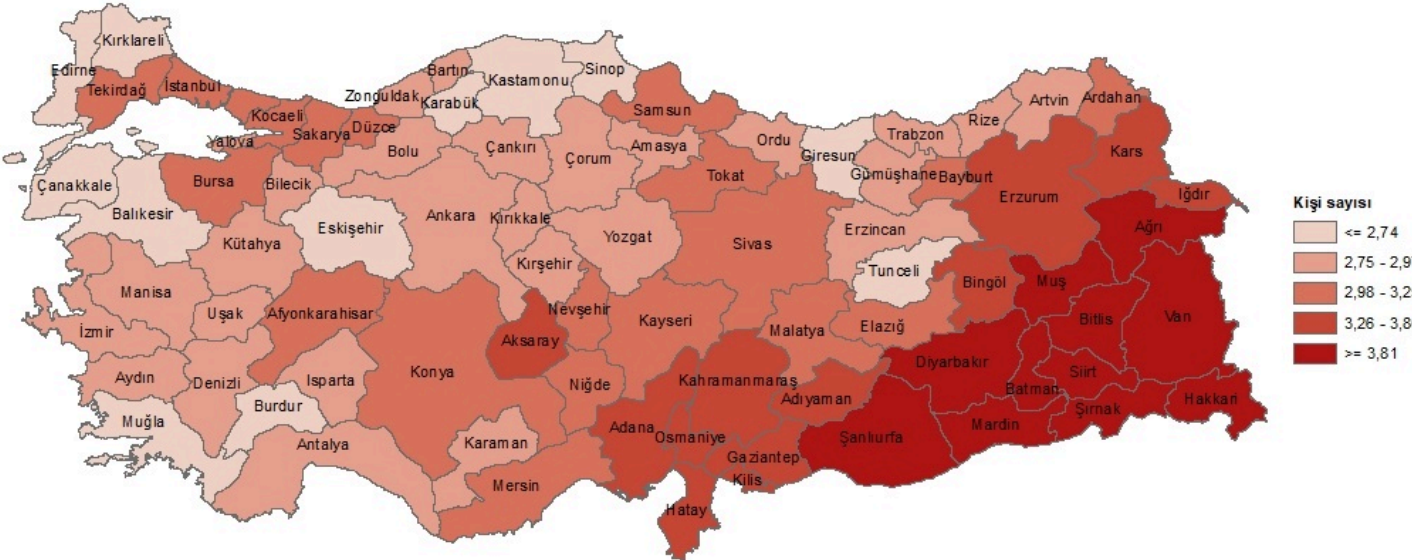

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi, 2008-2023

Ortalama hanehalkı büyüklüğünün en yüksek olduğu il Şırnak oldu

Türkiye’de 2023 yılında ortalama hanehalkı büyüklüğünün en yüksek olduğu il, 4,86 kişi ile Şırnak oldu. Şırnak ilini 4,67 kişi ile Şanlıurfa ve 4,61 kişi ile Batman izledi. Ortalama hanehalkı büyüklüğünün en düşük olduğu iller ise 2,54 kişi ile Çanakkale oldu. Bu ili, 2,60 kişi ile Giresun ve 2,61 kişi ile Balıkesir izledi.

İllere göre ortalama hanehalkı büyüklüğü, 2023

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi, 2023

Tek kişilik hanehalklarının oranı arttı

ADNKS sonuçlarına göre, 2015 yılında %14,4 olan yalnız yaşayan fertlerden oluşan tek kişilik hanehalklarının oranının 2023 yılında %19,7’ye yükseldiği görüldü.

Hanehalkı tiplerine göre hanehalkı oranı, 2015-2023

(%)									
Hanehalkı tipleri	Toplam hanehalkı içindeki oranı								
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Tek kişilik hanehalkı	14,4	14,9	15,4	16,1	16,9	17,9	18,9	19,4	19,7
Tek çekirdek aileden oluşan hanehalkı	66,9	66,4	66,1	65,3	65,1	65,2	64,4	64,5	63,8
Sadece eşlerden oluşan çekirdek aile	14,3	14,2	14,2	14,1	13,9	13,5	13,5	13,8	14,0
Eşler ve çocuklardan oluşan çekirdek aile	44,8	44,0	43,5	42,3	42,0	42,0	40,8	40,4	39,2
Tek ebeveyn ve çocuklardan oluşan çekirdek aile	7,8	8,2	8,5	8,9	9,2	9,7	10,1	10,3	10,6
Baba ve çocuklardan oluşan çekirdek aile	1,6	1,7	1,8	1,9	2,0	2,2	2,3	2,3	2,4
Anne ve çocuklardan oluşan çekirdek aile	6,2	6,5	6,7	7,0	7,2	7,5	7,8	8,0	8,2
En az bir çekirdek aile ve diğer kişilerden oluşan hanehalkı	16,5	16,3	16,0	15,8	15,0	14,0	13,5	12,8	13,2
Çekirdek aile bulunmayan birden fazla kişiden oluşan hanehalkı	2,2	2,4	2,5	2,8	3,0	2,8	3,2	3,3	3,3

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi, 2015-2023

Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Geniş aileden oluşan hanehalklarının oranında azalma görüldü

Tek çekirdek aile olarak ifade edilen, yalnızca eşlerden veya eşler ve çocuklarından veya tek ebeveyn ve en az bir çocuktan oluşan hanehalklarının oranı, 2015 yılında %66,9 iken 2023 yılında %63,8'e geriledi. Diğer yandan, geniş aile olarak tanımlanan ve en az bir çekirdek aile ve diğer kişilerden oluşan hanehalklarının oranı 2015 yılında %16,5 iken 2023 yılında %13,2'ye düştü.

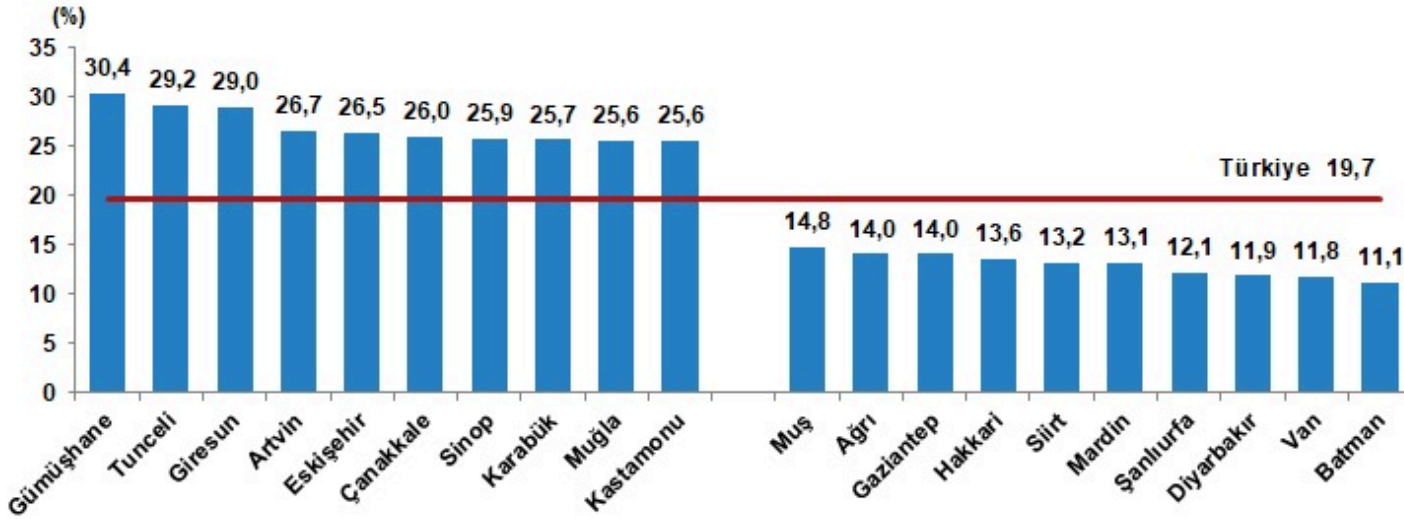
Çekirdek aile bulunmayan birden fazla kişiden oluşan hanehalklarının oranı arttı

Aralarında eş, anne-çocuk veya baba-çocuk ilişkisi olmayan fertleri içeren; diğer bir ifadeyle çekirdek aile bulunmayan birden fazla kişiden oluşan hanehalklarının oranında artış olduğu gözlemlendi. Söz konusu hanehalklarının oranı 2015 yılında %2,2 iken 2023 yılında %3,3'e yükseldi.

Tek kişilik hanehalklarının oranının en yüksek olduğu il Gümüşhane oldu

İllere göre hanehalkı tipleri incelendiğinde, 2023 yılında tek kişilik hanehalklarının oranının en yüksek olduğu ilin %30,4 ile Gümüşhane olduğu görüldü. Gümüşhane ilini %29,2 ile Tunceli ve %29 ile Giresun izledi. Diğer yandan tek kişilik hanehalklarının oranının en düşük olduğu il ise %11,1 ile Batman oldu. Bu ili %11,8 ile Van ve %11,9 ile Diyarbakır izledi.

Tek kişilik hanehalklarının oranının en yüksek ve en düşük olduğu ilk 10 il, 2023

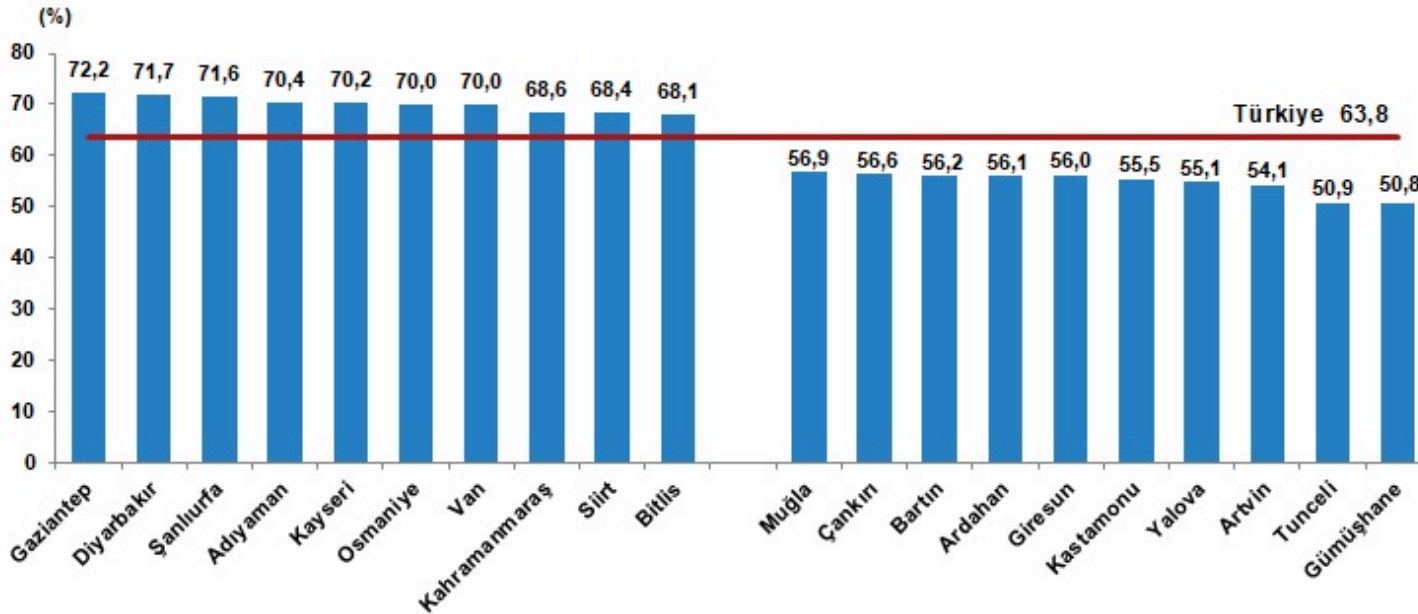

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi, 2023

Tek çekirdek aileden oluşan hanehalklarının oranının en yüksek olduğu il Gaziantep oldu

Tek çekirdek aileden oluşan hanehalklarının oranının en yüksek olduğu il, 2023 yılında %72,2 ile Gaziantep oldu. Gaziantep ilini %71,7 ile Diyarbakır ve %71,6 ile Şanlıurfa takip etti. Tek çekirdek aileden oluşan hanehalklarının oranının en düşük olduğu il ise %50,8 ile Gümüşhane oldu. Gümüşhane ilini %50,9 ile Tunceli ve %54,1 ile Artvin izledi.

Tek çekirdek aileden oluşan hanehalklarının oranının en yüksek ve en düşük olduğu ilk 10 il, 2023

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi, 2023

Hanehalklarının %10,6'sını tek ebeveyn ve çocukları oluşturdu

Türkiye'de 2023 yılında toplam hanehalklarının %10,6'sını tek ebeveyn ve çocuklardan oluşan hanehalkları oluşturdu. Toplam hanehalklarının %2,4'ünü baba ve çocuklardan oluşan, %8,2'sini ise anne ve çocuklardan oluşan hanehalklarının oluşturduğu görüldü.

Tek ebeveyn ve çocuklardan oluşan hanehalklarının oranının en yüksek olduğu il Elazığ oldu

Tek ebeveyn ve çocuklardan oluşan hanehalklarının oranının en yüksek olduğu il, 2023 yılında %13,2 ile Elazığ oldu. Bu ili, %12,9 ile Bingöl ve %12,7 ile Adana illeri izledi. Bu oranın en düşük olduğu iller ise %7,4 ile Ardahan, %8 ile Kars ve %8,1 ile Yozgat oldu.

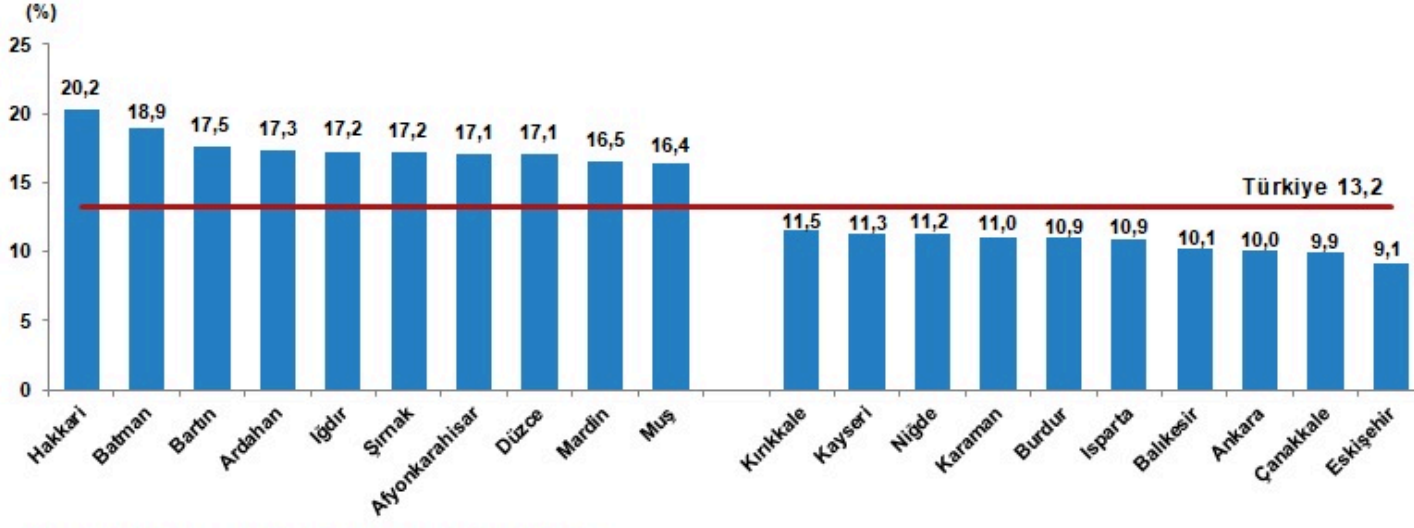
Toplam hanehalkları içinde anne ve çocuklardan oluşan hanehalklarının oranının en yüksek olduğu iller, %10,3 ile Elazığ, %10,2 ile Bingöl, %9,9 ile Adana olurken, bu oranın en düşük olduğu iller ise %5,2 ile Ardahan, %6 ile Kars ve Yozgat oldu.

Diğer yandan, baba ve çocuklardan oluşan hanehalklarının oranının en yüksek olduğu iller, %3,6 ile Kilis ve Malatya, %3,2 ile Hatay olurken, bu oranın en düşük olduğu iller ise %1,8 ile Nevşehir, %1,9 ile Sinop ve Tokat oldu.

Geniş aileden oluşan hanehalklarının oranının en yüksek olduğu il Hakkari oldu

Geniş aileden oluşan hanehalklarının oranının en yüksek olduğu il, 2023 yılında %20,2 ile Hakkari oldu. Hakkari ilini %18,9 ile Batman, %17,5 ile Bartın izledi. Bu oranının en düşük olduğu il ise %9,1 ile Eskişehir oldu. Eskişehir ilini %9,9 ile Çanakkale ve %10 ile Ankara izledi.

Geniş aileden oluşan hanehalklarının oranının en yüksek ve en düşük olduğu ilk 10 il, 2023

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi, 2023

Toplam resmi evlilikler içinde son evliliğinde akraba evliliği yapanların oranı %8,2 oldu

ADNKS sonuçlarına göre, 2023 yılında toplam resmi evlilikler içinde, son evliliğinde birinci dereceden kuzenleri ile akraba evliliği yapmış 16 ve üzeri yaştaki bireylerin oranı %8,2 oldu. Akraba evlilikleri akrabalık türüne göre incelendiğinde, akraba evliliği yapmış bireylerin %46,5'inin hala/dayı çocukları ile %27,2'sinin amca çocukları ile ve %26,3'ünün ise teyze çocukları ile evli olduğu görüldü.

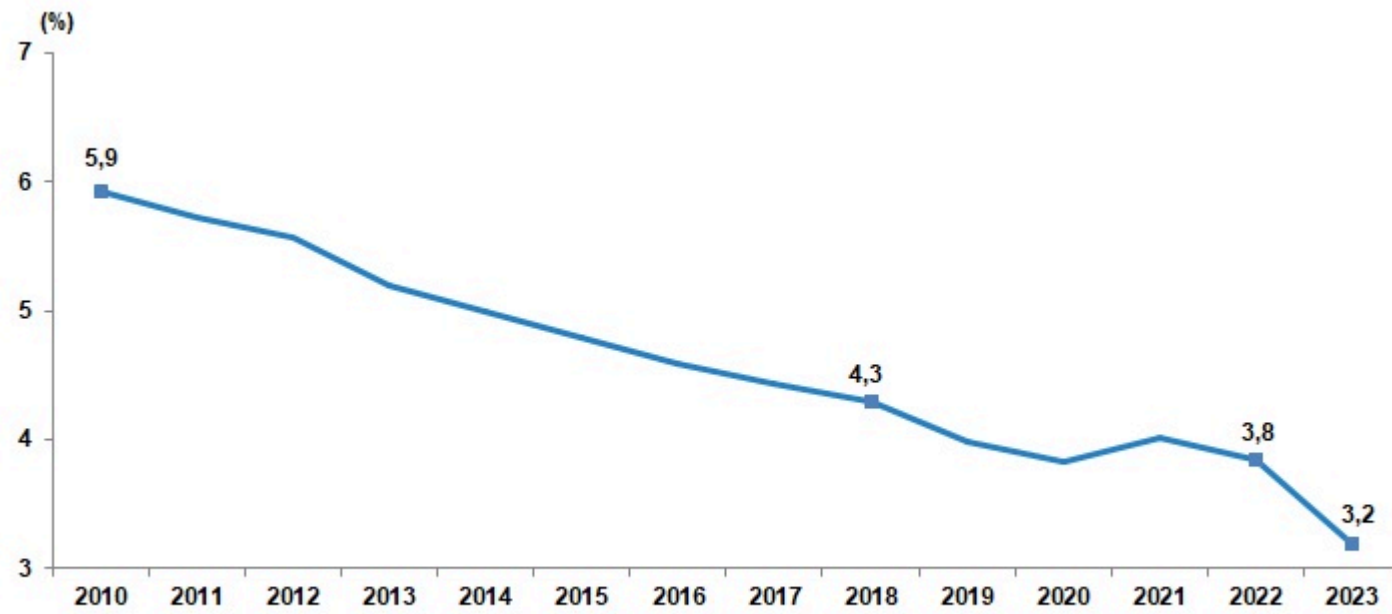
Akrabasıyla evli olan bireylerin en fazla olduğu il Mardin oldu

Toplam resmi evlenmeler içindeki akraba evlilikleri illere göre incelendiğinde, 2023 yılında toplam evli bireyler içinde son evliliğinde akraba evliliği yapmış 16 ve üzeri yaştaki bireylerin oranının en fazla olduğu il %20,1 ile Mardin oldu. Bu ili %18,7 ile Şanlıurfa ve %16,8 ile Diyarbakır izledi. Akraba evliliği yapmış bireylerin oranının en az olduğu il ise %1,1 ile Edirne oldu. Bu ili %1,5 ile Kırklareli ve %2 ile Çanakkale izledi.

Akraba evliliği oranı 2023 yılında %3,2 oldu

Evlenme istatistikleri sonuçlarına göre, 2010 yılında gerçekleşen resmi evlenmelerin %5,9'unun akraba evliliği olduğu ve bu oranın sonraki yıllarda sürekli düşüş göstererek 2018 yılında %4,3, 2023 yılında ise %3,2 olduğu görüldü.

Akraba evliliği oranı, 2010-2023

Kaynak: TÜİK, Evlenme İstatistikleri, 2010-2023

Akraba evliliği oranının en yüksek olduğu il %17,7 ile Şanlıurfa oldu

Akraba evliliği oranı illere göre incelendiğinde, 2023 yılında akraba evliliği oranının en yüksek olduğu ilin %17,7 ile Şanlıurfa olduğu görüldü. Bu ili, %12,4 ile Siirt ve %12,3 ile Muş izledi. Akraba evliliği oranının en düşük olduğu il %0,5 ile Edirne oldu. Bu ili %0,6 ile Kırklareli ve Bartın izledi.

Bireylerin mutluluk kaynağı aileleri oldu

Yaşam Memnuniyeti Araştırması, 2023 sonuçlarına göre bireylerin mutluluk kaynağı olan kişiler incelendiğinde, kendilerini en çok ailelerinin mutlu ettiğini belirtenlerin oranı %69,9 olurken, bunu sırasıyla %15 ile çocukları, %5,4 ile kendisi, %3,8 ile eşi, %2,9 ile anne/babası ve %1,8 ile torunları takip etti.

Babası vefat etmiş çocukların sayısı 263 bin 757 oldu

ADNKS sonuçlarına göre, 2023 yılında Türkiye'de toplam 22 milyon 206 bin 34 çocuk içinde, hem annesi hem babası vefat etmiş çocuk sayısının 5 bin 461, babası vefat etmiş çocuk sayısının 263 bin 757, annesi vefat etmiş çocuk sayısının ise 82 bin 291 olduğu görüldü.

Cinsiyete göre incelendiğinde, hem annesi hem babası vefat etmiş erkek çocuk sayısının 2 bin 848, kız çocuk sayısının 2 bin 613, babası vefat etmiş erkek çocuk sayısının 134 bin 881, kız çocuk sayısının 128 bin 876, annesi vefat etmiş erkek çocuk sayısının 41 bin 847, kız çocuk sayısının 40 bin 444 olduğu görüldü.

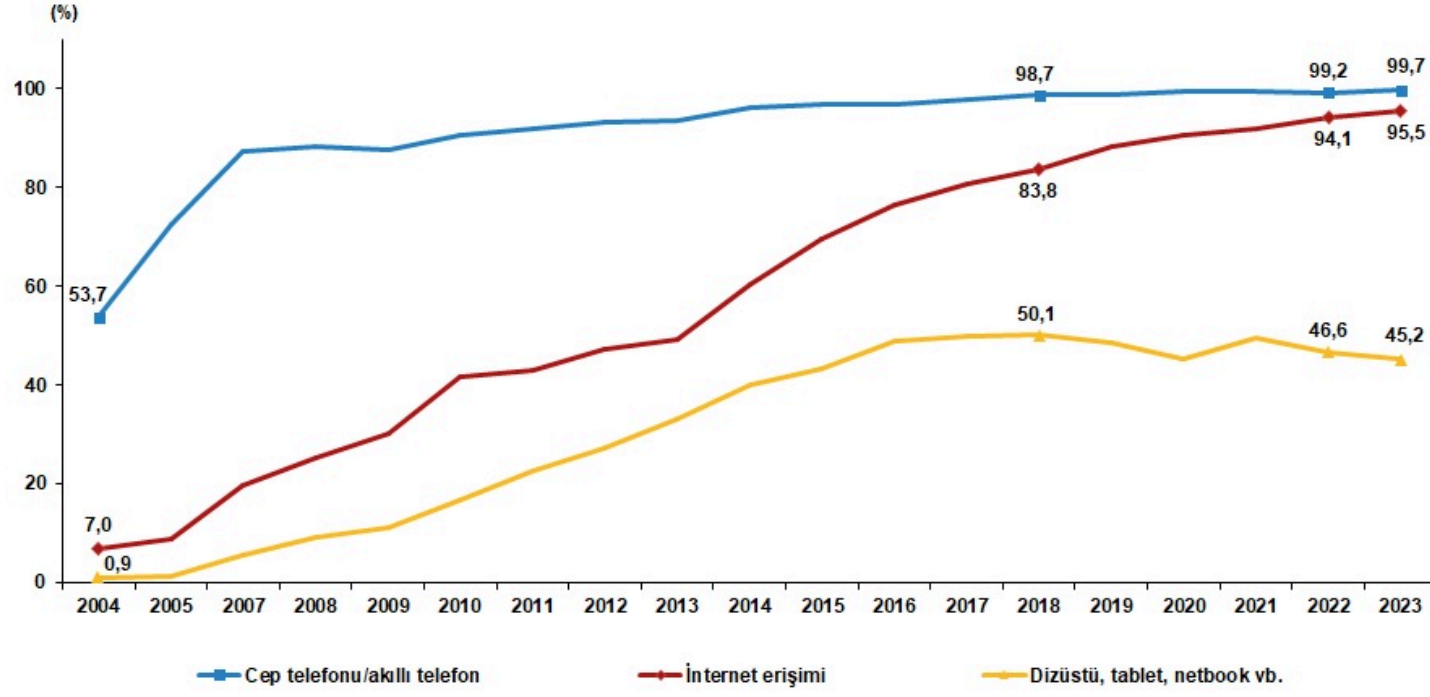
Son bir yıl içindeki boşanma olaylarından 171 bin 213 çocuk etkilendi

Kesinleşen boşanma davaları sonucunda 2023 yılında 171 bin 881 çift boşanırken 171 bin 213 çocuk velayete verildi. Boşanma davaları sonucu, çocukların velayetinin çoğunlukla anneye verildiği görüldü. Çocukların velayetinin 2023 yılında %74,9'u anneye, %25,1'i babaya verildi.

Taşınabilir bilgisayar bulunan hanelerin oranı %45,2 oldu

Hanehalkı bilişim teknolojileri kullanım araştırması sonuçlarına göre, evden İnternete erişim imkânına sahip olan hanelerin oranı 2004 yılında %7 iken 2023 yılında bu oran %95,5 oldu. Diğer yandan hanelerde dizüstü, tablet, netbook gibi taşınabilir bilgisayar bulunma oranı %0,9'dan %45,2'ye, cep telefonu/akıllı telefon bulunma oranı %53,7'den %99,7'ye yükseldi.

Hanelerde bilişim teknolojileri ve İnternet erişimi bulunma oranı, 2004-2023

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı Bilişim Teknolojileri (BT) Kullanım Araştırması, 2004-2023
Araştırma 2006 yılında yapılmamıştır.

Geniş ailelerin %25,7'sinin yoksulluk sınırının altında yaşadığı görüldü

Gelir ve yaşam koşulları araştırması sonuçlarına göre, eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert medyan gelirinin %60'ı dikkate alınarak belirlenen sınıra göre yoksulluk oranı 2023 yılında %21,7 olarak gerçekleşti.

Hanehalkı tipine göre yoksulluk oranı incelendiğinde ise tek kişilik hanehalklarının %13,7'sinin, tek çekirdek aileden oluşan hanehalklarının %21,6'sının, geniş ailelerden oluşan hanehalklarının %25,7'sinin, çekirdek aile bulunmayan birden fazla kişiden oluşan hanehalklarının ise %13,6'sının yoksulluk sınırının altında yaşadığı gözlemlendi.

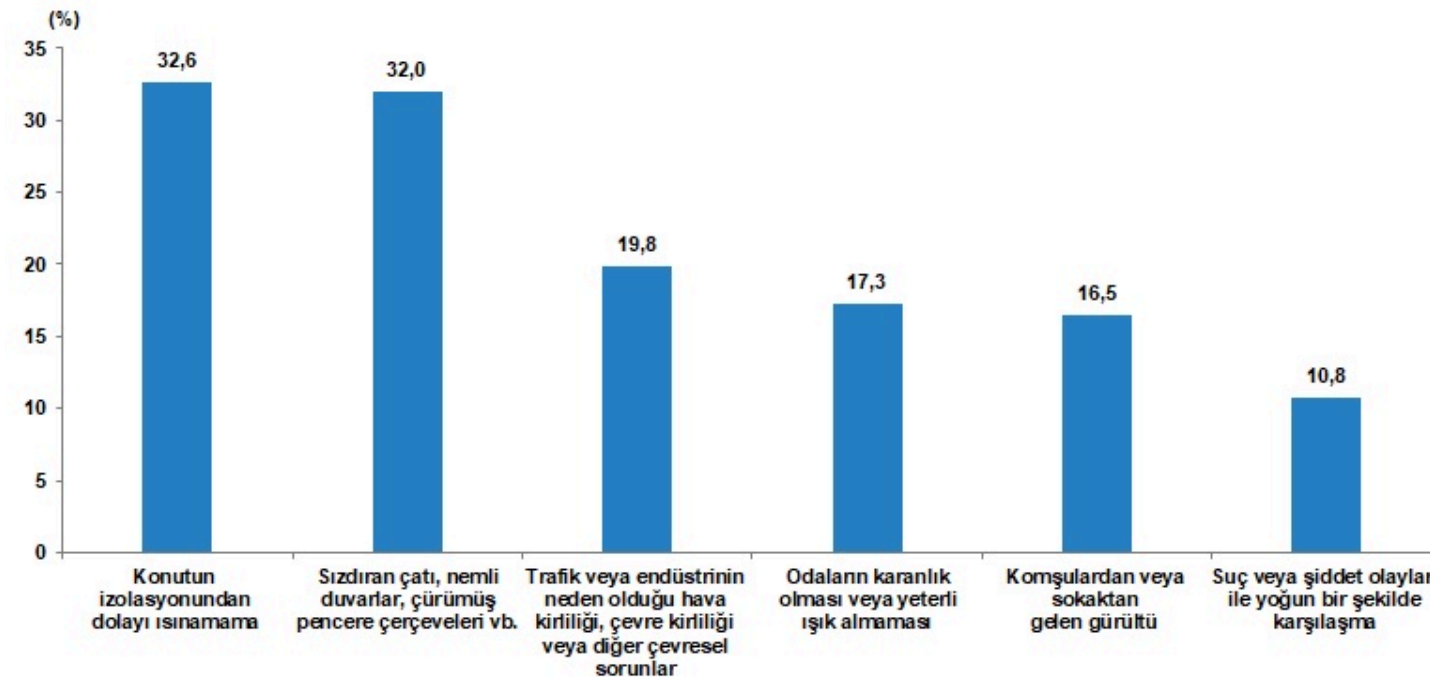
Kendilerine ait bir konutta yaşayanların oranı %56,2 oldu

Gelir ve yaşam koşulları araştırması sonuçlarına göre, 2023 yılında konutun mülkiyet durumları incelendiğinde, fertlerin %56,2'sinin oturduğu konutun kendilerine ait olduğu, %27,8'inin ise kiracı olduğu görüldü. Lojmanda oturanların oranı %0,9 olurken kendi konutunda oturmayıp kira ödemeyenlerin oranı ise %15,1 olarak gerçekleşti.

Konutun izolasyonundan dolayı ısınamama en çok karşılaşılan konut ve çevre problemi oldu

Gelir ve yaşam koşulları araştırması sonuçlarına göre fertlerin %32,6'sının 2023 yılında konutunda izolasyondan dolayı ısınma sorunu yaşadığı, %32'sinin sızdıran çatı, nemli duvarlar, çürümüş pencere çerçevesi vb. nedenlerle sorun yaşadığı ve %19,8'inin trafik veya endüstrinin neden olduğu hava kirliliği, çevre kirliliği veya diğer çevresel sorunlar yaşadığı görüldü.

Konut ve çevre konusunda sorun yaşayan fertlerin oranı, 2023

Kaynak: TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması, 2023

Bu konu ile ilgili bir sonraki haber bülteninin yayımlanma tarihi Mayıs 2025'tir.

AÇIKLAMALAR

Türkiye İstatistik Kurumu, 2012 yılından itibaren özel günlerde günün önemine atfen özel yayın ya da haber bülteni yayımlamaya başlamıştır. Bu kapsamda, 15-21 Mayıs olarak belirlenen Aile Haftası'na özel olarak bu haber bülteni hazırlanmıştır.

Haber bülteninde, ülkemizdeki aile yapısını ortaya koyan temel istatistiklere yer verilmiştir. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından 15 Mayıs günü, 1994 yılından itibaren "Uluslararası Aile Günü" olarak kutlanmaktadır. Her yıl ailenin korunması ve güçlendirilmesi amacıyla bu güne özel belli temalara dikkat çekilmektedir. Uluslararası Aile Günü'nün bu yılki teması, "Aileler ve İklim Değişikliği: Uluslararası Aile Yılı +30"dur.